

Teatteri Soittorasias
Elämyksiä Koko Perheelle

Teatteritaiteen Perusopetuksen Opetussuunnitelma

YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

Teatteri Soittorasias 2018
Päivitetty 2020

Teatteri Soittorasias
Elämyksiä Koko Perheelle

SISÄLTÖ

1. TOIMINTA-AJATUS.....	3
1.1. Teatteri Soittorasias	3
1.2. Teatteritaiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävä.....	3
2. ARVOT JA OPPIMISKÄSITYS, OPETUKSEN YHTEISET TAVOITTEET, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TOIMINTAKULTTUURI.....	4
2.1. Arvot	4
2.2. Oppimiskäsitys	4
2.3. Taiteen perusopetuksen tehtävä ja yhteiset tavoitteet	5
2.4. Oppimisympäristö.....	6
2.5. Toimintakulttuuri.....	7
3. OPETUKSEN SISÄLLÖT JA TAVOITTEET OPINTOKOKONAISUUKSITTAIN.....	8
MiniTPO – Varhaisiän opinnot (Taiteen perusopetukseen valmentava opetus)	8
MiniTPO – Teatteritaide	8
MiniTPO – Musiikkitaide	9
Opetusryhmät ja opetuksen laajuus	10
TPO – Yhteiset opinnot.....	11
TPO – Teemaopinnot.....	13
Teemaopintojen peruskokonaisuudet sekä niiden sisällöt, laajuudet ja tavoitteet.....	14
Aikuisten teatteritaiteen opetus.....	17
Työtavat.....	17
Teatteritaiteen taitomerkit	17
4. OPETUKSEN TARJONTA JA OPETUSJÄRJESTELYT	18
5. HAKEUTUMINEN, OPISKELU JA LUKUVUODEN RAKENNE	19
5.1. Oppilaaksi ottaminen	19
5.2. Opintojen kesto.....	19
5.3. Opiskelu	19
5.4. Hyväksilukeminen.....	20
5.5. Oppimäärän yksilöllistäminen	20
5.6. Arviointi.....	20
6. TODISTUKSET	22
LIITE Teatteri Soittorasian tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat	24

Teatteri Soittorasía
Elämyksiä Koko Perheelle

1. TOIMINTA-AJATUS

1.1. Teatteri Soittorasía

Teatteri Soittorasía on Itä-Uudenmaan Lasten, Nuorten ja Koko Perheen Teatteri. Tarjontamme on suunnattu vauvasta vaariin ja siitä voi nauttia koko perheen kanssa yhdessä. Uskomme yhdessä perheen kanssa koettujen hetkien kestävän muistoissa elinikäisesti ja ovat syystä erittäin merkittäviä. Perhe muodostaa lapsen kehityksen kannalta merkittävän turvaverkon, jota täytyy myös tukea kasvatustehtävässä.

Elämyksiä Koko Perheelle

Teatteri Soittorasía on ammattijohtoinen teatteri ja käytämme tuotantoihin niin ammattilaisia, taiteenopiskelijoita ja erityisesti myös kaiken ikäiset harrastajat ovat lämpimästi tervetulleita. Toimintamme arvoja ovat lapsi- ja perhelähtöisyys, ammattimaisuus, luotettavuus, luovuus, avoimuus, yhteistyö ja perinteet. Toiminnassamme on mukana eri-ikäisiä taiteenalojen ammattilaisia, opiskelijoita, sekä innokkaita harrastajia.

1.2. Teatteritaiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävä

Taiteen perusopetuksen teatteritaiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaiden aktiivista toimijuutta ja teatteritaiteen ymmärrystä. Opetuksessa tuetaan oppilaita taiteen omaehtoiseen tekemiseen ja henkilökohtaiseen tulkintaan. Opetus kannustaa oppilasta rakentamaan toimintaan yksilönä sekä vuorovaikutukseen ryhmän jäsenenä. Teatteritaidetta voi opiskella eri lähtökohtien, tekemisen tapojen ja näkökulmien kautta, esimerkiksi esiintyjyyden, näyttelijäntaiteen, käsikirjoittamisen, esitysdramaturgian, ohjaajantaiteen ja visualisoinnin kautta. Teatteritaide on luonteeltaan haarautuva ja eri lajeja sisältävä taidemuoto, jossa yhdistyvät eri taiteenalat. Sitä voidaan toteuttaa eri yhteisöissä ja ympäristöissä. Yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa teatteritaide toteutuu erilaisina esityksinä ja esittämisen muotoina.

Opetuksessa tuetaan oppilaiden iloa, uteliaisuutta ja motivaatiota opiskella ryhmässä toimien. Teatteritaiteen opiskelun tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kulttuurista osaamista kehittämällä hänen taitojaan ja tietojään. Oppilasta ohjataan sitoutuneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn. Yleisen oppimäärän opinnot luovat valmiuksia eri alojen jatko-opintoihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja muuttuvaan työelämään.

Teatteri Soittorasía
Elämyksiä Koko Perheelle

2. ARVOT JA OPPIMISKÄSITYS, OPETUKSEN YHTEISET TAVOITTEET, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TOIMINTAKULTTUURI

2.1. Arvot

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväille tulevaisuudelle.

2.2. Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

2.3. Taiteen perusopetuksen tehtävä ja yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilaita kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalansa ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Teatteri Soittorasian
Elämyksiä Koko Perheelle

2.4. Oppimisympäristö

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalan ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Opiskeluympäristössä on otettava huomioon, että taiteellinen työskentely on pitkäjänteistä ja taitojen oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista. Opetuksessa painottuvat yhdessä opiskelu ja oppiminen.

Teatteri Soittorasian opetustilana toimii TeatteriTalomme Porvoon Suomenkylässä. TeatteriTalosta löytyy monipuoliset harjoitustilat, sekä näyttämötila. Opetusryhmän käytössä ovat puvustamo, verstaasrekvisiittavarasto ja lavasteiden rakentamiseen sekä askarteluun. Lisäksi käytössä on myös valo- ja äänitekniikka sekä tehosteita.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

2.5. Toimintakulttuuri

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestäväää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Toimintakulttuurimme korostaa kaikkien huomioimista ja tasa-arvoista sekä yhdenvertaista kohtelua. Opetusryhmät muodostavat ryhmän yhteiset säännöt/ohjeet toiminnalle lukuvuoden alkaessa. Riita-, kiusaamis- ja syrjintätilanteisiin puututaan välittömästi ja ne selvitetään osapuolten ja heidän vanhempiansa kanssa. Mikäli tilanne koskettaa koko opetusryhmää, käsitellään tapahtumat ryhmän kanssa rakentavasti sekä sovitaan tulevista toimenpiteistä kyseisten tilanteiden ehkäisemiseksi.

Toimintakulttuurin tavoitteita tukee oppilaitoksen toiminta yhteistyössä eri taiteen perusopetuksen opetuksen järjestäjien kanssa. Oppilaat oppivat ja ymmärtävät verkostoitumisen merkityksen taiteen saralla sekä resurssien yhdistämisen edut kasvavina mahdollisuuksina.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

3. OPETUKSEN SISÄLLÖT JA TAVOITTEET OPINTOKOKONAISUUKSITTAIN

MiniTPO – Varhaisiän opinnot (Taiteen perusopetukseen valmentava opetus)

Varhaisiän opinnoissa opetuksen lähtökohtana on leikki sekä leikin kautta oppiminen. Opetuksessa korostetaan aistihavaintojen tekoa sekä tuetaan mielikuvituksen ja aloitekyvyn kehittymistä. Oppilas ohjataan työskentelemään pitkäjänteisesti. Hän harjoittelee ryhmässä olemista ja toimimista sekä opettelee keskustelemaan omasta ja muiden työskentelystä sekä tätä kautta oppii myös tiedostamaan omaa oppimisprosessiaan.

Musiikin ja teatterin yhdistävässä MiniTPO -toiminnassa molemmat taiteenlajit tukevat toisiaan tasavertaisina ja antavat mahdollisuuden syventää ja vahvistaa molemmista saatuja elämyksiä ja kokemuksia. Tämä antaa pohjan teatteri- ja musiikkiharrastukselle sekä luo hyvän suhteen näihin molempiin, mikä taas tarjoaa mahdollisuuden elinikäiselle oppimiselle. Pää tavoitteina ovat itseilmaisun kehittyminen, elämyksellinen oppiminen ja mielikuvituksen aktivointi sekä luovuuden kehittyminen. Elämysten avulla, leikin keinoin tuetaan lapsen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystä.

Jokaiselle kotiryhmälle muodostetaan tavoitteet, joihin vaikuttavat lasten ikä, kehitysvaihe, ryhmän koko ja kokoontumisajankohta. MiniTPO opetuksessa on aina enemmän kyse lapsen kokonaispersoonallisuuden kasvun ohjaamisesta sekä luovuuteen kannustamisesta ja mielikuvituksen aktivoimisesta kuin korkeatasoisen taiteen tekemisestä.

Toiminnassa myös taataan mahdollisuus päästä esiintymään ja katsomaan toisten esityksiä, mikäli se on vain aikataulullisesti mahdollista järjestää.

MiniTPO – Teatteritaide

Toiminta tutustuttaa osallistujat teatterin osa-alueisiin omakohtaisen tekemisen kanssa ryhmälähtöisesti. Toiminta vahvistaa lapsen sosiaalista vuorovaikutusta yhdessä muiden kanssa sekä tutustuttaa ilmaisuun. Toiminnan ytimen muodostaa sadut ja tarinat, joiden kautta luovuus, empatiataito ja tunneilmaisuus. Ryhmissä keskustellaan omista kokemuksista ja laajennetaan ajattelua sekä pohditaan syy-seuraussuhteita. Tavoitteena oman kokemusmaailman avartaminen sekä toisen asemaan asettuminen.

Luottamus ja tutustuminen johtavat ryhmäytymiseen – Minusta ryhmäksi
Teatterin tekemisen peruskivenä on ryhmä, joka muodostuu sen jäsenten summasta. Jokainen ryhmäläinen on tärkeä ja tulee kuulluksi sekä nähdyksi jokaisella kerralla. Ryhmässä opitaan ottamaan osaan, odottamaan omaa vuoroa sekä rakentamaan yhdessä toimintaa. Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun. Yksilöllinen palaute kehittää lapsen minäkäsitystä ja vahvistaa itseluottamusta. Vanhemmille taataan

Teatteri Soittorasia *Elämyksiä Koko Perheelle*

mahdollisuus odottaa opetustiloissa, jotta turvallisuutta voidaan käydä tankkaamassa seuraavaa toimintahetkeä varten.

Lapsi tutustuu teatteriin taidemuotona ja siihen, miten teatteriesitys valmistetaan. Lapsen mielikuvitusta aktivoidaan leikkien ja harjoitteiden avulla. Luovuus pääsee valloilleen itse keksittyjen tarinoiden kautta aina esitykseksi asti. Esityksen teossa roolin kautta tutkitaan mitä roolihenkilölle tapahtuu ja miksi sekä pohditaan vaikutuksia muihin roolihenkilöihin. Roolileikki vieraannuttaa roolihahmon lapsen minäkuvasta ja helpottaa roolihahmon tarkastelua sekä tuo turvaa esitystilanteeseen.

Lapsi saa rakentavaa palautetta ja ohjausta sekä harjoittelee sitä myös itse antamaan. Lapsia kannustetaan keksimään ja toteuttamaan ideoita yhdessä muiden kanssa. Avoimuus ja muiden huomioiminen sekä mukaan ottaminen on kaiken toimimisen lähtökohta.

Tavoitteet

- Tarinan kerronta
- Valmiista tarinasta omaksi tarinaksi
- Miten teatteriesitys syntyy > Valmistetaan ryhmän oma esitys
- Teatterin erimuodot: Perinteinen teatteri, nukketeatteri, pöytäteatteri, varjoteatteri
- Syy – seuraus -suhde
- Katsomisen kohteena oleminen
- Mielikuvitus ja luovuus
- Yksittäisistä ideoista yhteiseksi teokseksi
- Lapsen kokemusmaailma ja ajalliset ilmiöt
- Itsensä ilmaiseminen ja kuulluksi tuleminen
- Sosiaaliset taidot
- Empatiakyvyn kehittyminen

MiniTPO – Musiikkitaide

Opetuksen työtapoina ovat laulaminen, soittaminen, musiikkiliikunta, kuuntelu sekä loruttelu. Melodia- sekä rytmitajun, kuten myös muiden musiikin elementtien hahmottamista ja kehitystä tuetaan näiden työtapojen kautta. Lisäksi harjoitellaan ryhmässä toimimista, eläydytään erilaisiin musiikkityyleihin ja kappaleisiin ja niiden herättämiin tunnetiloihin ja vahvistetaan itseilmaisua musiikin kautta.

Melodiatajua ja sävelpuhtautta harjoitetaan helppojen laulujen kautta, haastavammat laulut taas tukevat sanavaraston ja artikulaation, sekä erottelukyvyn kehittymistä. Rytmitajua etsitään ja harjoitetaan ensin musiikissa sykkivän perussykkeen kautta, tämän löytymisen ja vahvistamisen kautta päästään tekemään monimutkaisempia rytmejä kehosoittimilla sekä erilaisilla rytmisoittimilla. Musiikkiliikunta sekä laulujen ja lorujen leikkiliikkeet rohkaisevat itseilmaisuuksiin musiikin kautta.

Opetus on ryhmätoimintaa, jossa sen jäsenet johdatetaan elämysten, leikkien ja laulujen kautta tutustumaan musiikin maailmaan. Ryhmä on jäsentensä summa, ja jokaisen tunnin aikana jokainen tulee kuulluksi ja huomioiduksi sekä yksilöllisesti että

Teatteri Soittorasian
Elämyksiä Koko Perheelle

tasavertaisena ryhmän jäsenenä. Ryhmässä on voimaa; yhdessä tekeminen antaa rohkeutta, ja laulaminen tai soittaminenkin sujuu helpommin, kun musisoidaan yhdessä. Tunneilla harjoitellaan ottamaan muut huomioon, odottamaan omaa vuoroaan ja kunnioittamaan jokaista sellaisena kuin on.

Tavoitteet

- laulaminen; omaan ääneen tutustuminen ja sillä leikkiminen
- rytmi- ja melodiaajan kehittyminen
- musiikin elementtien (melodia, harmonia, sointiväri, muoto, dynamiikka) kokeminen ja hahmottaminen
- erilaisiin soittimiin tutustuminen, niiden käsittely ja hallinta
- musiikin kuuntelu, eri tyylilajeihin tutustuminen
- improvisointi
- Itsensä ilmaiseminen ja kuulluksi tuleminen
- Sosiaaliset taidot
- Empatiakyvyn kehittyminen

Opetusryhmät ja opetuksen laajuus

Teatteri Soittorasian toiminnassa toistuvasti kokoontuvia ryhmiä nimitetään kotiryhmiksi. Opetusryhmille on annettu ikäsuosituksia tai niiden laajuudet saattavat vaihdella annettavan opetuksen mukaan. Suorituksia ei huomioida yleisen oppimäärän laskennalliseen laajuuteen (500 oppituntia).

Kotiryhmän nimi	Laajuus
Perheteatteri	30 oppituntia
Teatterimuskari	30 oppituntia
Satuteatteri	40 oppituntia

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

TPO – Yhteiset opinnot

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tavoitteena on tutustua teatterin tekemisen suuntauksiin ja käytäntöihin sekä teatteriin taidemuotona.

Teatteritaiteen yhteisissä opinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta. Opinnoissa keskustellaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä sekä harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia ja tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin, runoihin, satuihin, elokuvaan, mediateksteihin, kuviin, ääniin tai elämäntarinoihin. Opintojen aikana harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Opetusryhmät (Kotiryhmät)

Yhteisten opintojen opetus ja oppiminen tapahtuvat kotiryhmässä, jotka muodostavat lähtökohdat ryhmämuotoiselle oppimiselle. Kotiryhmät kokoontuvat säännöllisesti viikoittain ja lukuvuoden päätteeksi valmistetaan esitys. Esityksen valmistus voi tapahtua opetusryhmässä myös kahdessa lukuvuodessa. Opetuksessa huomioidaan ryhmän keskinäinen tutustuminen ja ryhmäytyminen.

Tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua
- rohkaista oppilasta refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on

- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksuma teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin
- ohjata tunnistamaan esityksen harjoitusprosessin vaiheita.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninisiin työnkuviin.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

TPO – Teemaopinnot

Yleisen oppimäärän teemaopintojen tavoitteena on monipuolistaa teatteritaiteen ymmärrystä ja ilmaisullisia keinoja. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia esitysprosesseista ja toimimisesta työryhmän jäsenenä. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdisteleivistä opintokokonaisuuksista, jotka tukevat koko opintolaajuuden suorittamista.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän teemaopinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta. Opinnoissa harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja sekä keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja tuotetaan niitä itse. Opintojen aikana harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

Teemaopintoihin voi osallistua eri vaiheessa opintopolkua. Oppilaitos suosittaa tiettyjen teemaopintojen kohdalla mahdollisesti vaadittavia aiempia opintoja.

Tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilaita vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitys esiintymistilanteessa
- ohjata oppilasta kehittämään kokonaisvaltaista ilmaisuaan
- rohkaista oppilasta reflektoimaan omaa ja muiden työskentelyä.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on

- motivoida ja sitouttaa oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksuma teatterin käsitteitä ja jonkin osa-alueen, kuten näyttelijäntyön
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin
- ohjata oppilasta tutustumaan näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelemaan näytelmien lukemista.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään
- rohkaista oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja reflektoimaan omaa työskentelyään.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaiisiin tehtävänkuviin, teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin ja sen sovelluksiin taidemuotona ja teatteritaiteen yhteyksiin muihin taiteisiin
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä.

Teemaopintojen peruskokonaisuudet sekä niiden sisällöt, laajuudet ja tavoitteet

Lasten- ja nuorten teatteri

10 oppituntia

Tutustutaan lasten- ja nuorten teatteriin taidemuotona, sen teemoihin sekä miten esitysten teemoja lähestytään. Tutustutaan lasten- ja nuorten teatterin työmuotoihin. Ideoidaan ja suunnitellaan esitysryhmän omista ideoista ja lähtökohdista lapsille ja/tai nuorille.

Teatterin ammatit

5 oppituntia

Oppilas tutustuu teatterissa toimiviin ammatteihin sekä työnkuviin. Miten esitysvalmistuksen prosessi etenee mm. laitosteatterissa tai vapaalla kentällä.

Teatterin osa-alue: Esiintyjä/Näyttelijä

10 oppituntia

Oppilas kokeilee ja tutkii esiintyjän monialaisuutta sekä tutustuu esiintyjän kasvuun. Mitkä edellytykset muovaavat esiintyjää sekä miten omia kokemuksia hyödynnetään esiintyjänä. Mikä ero on esiintyjällä ja näyttelijällä.

Teatterin osa-alue: Valo ja ääni

10 oppituntia

Oppilas tutustuu valo- ja äänisuunnittelun perusteisiin sekä toteutukseen. Värioppi ja valon lainalaisuudet valaistuksen suunnittelussa. Miten valaistus tukee visuaalista suunnittelua. Valo- ja ääni ajot sekä niiden suunnittelu osana esityksen valmistamista.

Teatterin osa-alue: Ohjaaja

15 oppituntia

Mitä ohjaajantyö sisältää, miten ohjaaja valmistautuu esityksen valmistusprosessiin sekä miten ohjaaja toimii suhteessa työryhmään. Harjoitellaan ohjaamista vuorovaikutuksessa esiintyjien kanssa sekä vahvistetaan oppilaan oman näkemyksen kehittymistä.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

Teatterin osa-alue: Puvustus, lavastus ja maskeeraus 10 oppituntia
Teemaopintokokonaisuus tutustuttaa oppilaan visuaalisen suunnittelun alkulähteiltä aina valmiiseen esitysteokseen saakka. Miten suunnittelu toteutetaan ja miten teosta tuetaan visuaalisesti. Oppilaat tutustuvat erilaisten esitysten visuaaliseen maailmaan ja pääsevät ohjauksessa toteuttamaan oman esityksen suunnitelman. Oppilas oppii myös toteuttamaan suunnitelmansa osana taiteen perusopetuksen opintoja sekä kokeilee tarvittavia työmenetelmiä niin puvustuksen, lavastuksen kuin maskeerauksen saralla.

Teatterin osa-alue: Tuotanto 5 oppituntia
Oppilas tutustuu teatterin tuotannolliseen prosessiin: esitysoikeuksista, budjetin luonnosteluun sekä markkinoinnin suunnitteluun. Millainen viestintä tavoittaa ja miten viestintää voidaan toteuttaa. Opetuksessa huomioidaan oppilaan it-taidot ja sosiaalisen median hallinta.

Teatterin osa-alue: Käsikirjoittaminen 10 oppituntia
Oppilas tutustuu dramaturgian perusteisiin sekä oppii tunnistamaan tarinan kerronnan ulottuvuuksia. Teemaopinnoissa kirjoitetaan ja luetaan käsikirjoituksia sekä analysoidaan niitä. Miten käsikirjoitus vaikuttaa esityksen syntyyn.

Teatterihistoria 10 oppituntia
Teemaopinnoissa matkataan ajassa antiikista nykypäivään. Miten eri tyylisuunnat ovat muovanneet teatteriä sekä miten teatteri on kuvannut ympäröivää maailmaa. Suomalainen teatteri.

Improvisaatio 10 oppituntia
Oppilas tutustuu improvisaation lähtökohtiin sekä käyttöön harjoitusvälineenä. Miten improvisoitua materiaalia voidaan hyödyntää esityksen valmistamisessa ja tutustutaan miten koko illan improvisoitu esitys syntyy. Mahdollisuuksien mukaan opinnoissa toteutetaan vierailu improvisaatioteatteriesitykseen.

Tanssi 10 oppituntia
Fyysisen ilmaisun, liikkeen ja tilatietoisuuden merkitys esiintyjälle. Tavoitteena esiintyjän kokonaisvaltaisen ilmaisun kehittäminen sekä oman kehokuvan paraneminen. Tarinan kerronta liikkeen ja kehollisuuden kautta. Opetus hyödyntää ja tukee oppilaan aiempaa kokemusta mm. tanssista ja fyysisistä lajeista (mm. sirkus, akrobatia, voimistelu).

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

Musiikki

10 oppituntia

Oppilaan tavoitteena oman äänenkäytön hallinta ja terveen äänenmuodostuksen perusteet sekä laulamisen kautta, että puhuttuna. Eri instrumenttien, rytmisoitinten ja rytmiikan hyödyntäminen teatteriesityksessä tehokkeinona sekä tunnelman vahvistajana. Tutustutaan musiikkiteatteriin ja musikaaliin teatterin lajeina. Opetuksessa hyödynnetään ja tuetaan oppilaan aiempaa musiikillista kokemusta.

Teatteri julkisessa tilassa

10 oppituntia

Oppilas tutustuu esittämiseen julkisessa tilassa. Miten julkinen tila vaikuttaa katsojaan sekä miten tilanne haastaa esiintyjää. Miten arki nyrjäytetään positiivisesti.

Projekti

20-40 oppituntia

Oppilas valmistaa yhdessä pienryhmän kanssa oman teoksen. Teoksen valmistaminen on ryhmän yhteisen työskentelyn lopputulos, jonka osaluokista oppilaat itse vastaavat oman painotuksen mukaisesti. Painotuksia voivat olla esiintyvyys, ohjaajuus, visuaalinen suunnittelu (puvustus, lavastus, valo- ja ääni), tuotanto. Laskennallinen laajuus 20-40 oppituntia.

Teosprojekti

40-60 oppituntia

Oppilaalla on mahdollisuus osallistua erikseen kotiryhmän ulkopuolella myös teosprojektiryhmään, joka valmistaa valitun näyttämöteoksen. Oppilas hakeutuu teosprojektiin, johon valitaan soveltuvat oppilaat. Myös osallistuminen kesäteatteritoimintaan tai muussa ohjatussa ryhmässä tapahtunut esityksen valmistaminen voidaan hyväksilukea osaksi teemaopintoja.

Teatteri Soittorasian
Elämyksiä Koko Perheelle

Aikuisten teatteritaiteen opetus

Aikuisten teatteritaiteen opetuksessa noudatetaan teatteritaiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

Aikuisten opetuksessa huomioidaan heidän kiinnostuksensa kohteet, aiemmat opinnot ja kokemukset teatteritaiteen alueella. Aikuisia ohjataan laatimaan oma opiskeluohjelma oppilaitoksen opetussuunnitelman pohjalta. Heitä ohjataan itsenäiseen ja oma-aloitteeseen opiskeluun. Opetuksessa luodaan kannustava ja sosiaalisesti vuorovaikutteinen opiskeluilmapiiri.

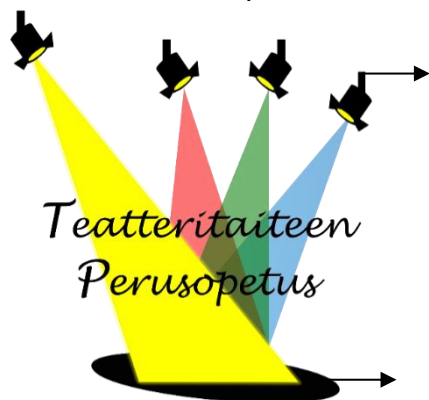
Aikuisten opetuksen tavoitteet ja sisällöt ovat samat kuin esittävien taiteiden suuntautumisvaihtoehtojen perusteissa ja työpajoissa on määritelty. Heidän opiskelussaan korostuvat oman työskentelyn ja oppimisen seuranta sekä itsearviointi.

Työtavat

Teatteritaiteen opiskelu tapahtuu ryhmässä, ja siinä korostuvat ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot. Teatteritaidetta opiskellaan kokeilemalla ja harjoittelemalla. Sitoutuminen ja sitouttaminen sekä motivointi tunteilla käymiseen ovat tärkeitä. Oppilaita ohjataan vastuulliseen työskentelyyn omassa toiminnassaan ja ryhmän yhteisissä tavoitteissa. Oppilaiden oman ilmaisu- ja havaintokyvyn harjoittaminen on keskeistä, ja siinä otetaan huomioon oppilaiden erilaiset keholliset kokemukset. Työtavat valitaan siten, että ne tukevat oppilaiden kykyä ymmärtää omaa oppimistaan ja kehollisuuttaan, reflektoida oppimistaan taitoja ja kehittää niitä edelleen omassa taiteellisessa työskentelyssään. Työtavoissa korostuu oppilaan kehityksen jatkuva seuranta säännöllisen palautteen antamisen ja saamisen muodossa.

Teatteritaiteen taitomerkit

Teatteri Soittorasian Teatteritaiteen taitomerkkien tehtävänä on hahmottaa oppilaalle opintojen rakennetta ja konkretisoida etenemistä opinnoissa katso lisää *LUKU 5: Annettavan opetuksen määrä opintokokonaisuuksittain.*

SININEN VALOKEILA: Yhteiset opinnot 100-200 opp
VIHREÄ VALOKEILA: Yhteiset opinnot 200-300 opp

PUNAINEN VALOKEILA: Teemaopinnot 300-400 opp
SPOTTI: Teemaopinnot 400-500 opp

LAVA: Yhteiset opinnot 0-100 opp

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

4. OPETUKSEN TARJONTA JA OPETUSJÄRJESTELYT

Teatteritaiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on yhteensä 500 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perustana on käytetty 45 minuutin oppituntia. Teatteri Soittorasia pyrkii turvaamaan opintonsa aloittavalle oppilaalle mahdollisuuden koko yleisen oppimäärän suorittamiseen.

Opetusta tarjotaan viikko- sekä työpaja/kurssiopetuksena. Viikko-opetuksessa opetusryhmä kokoontuu viikoittain opetustunneille, joiden kesto riippuu opintokokonaisuuksista. Yleisimmin opetuskerran kesto on kaksi oppituntia eli 90min.

Opetusjärjestelyissä otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitystaso, sekä aiemmat opinnot. Opetusryhmät pyritään muodostamaan saman ikäisistä lapsista ja nuorista. Opetusryhmässä voi olla varhaisiän opinnoissa 8-12 oppilasta ja yhteisissä opinnoissa 10-16 oppilasta sekä teemaopinnoissa 8–20 oppilasta.

Opetuksessa huomioidaan esittävän taiteen luonne. Oppiminen tapahtuu toiminnan kautta ja jokaiseen opintokokonaisuuteen liittyy mahdollisuuksien mukaan pienimuotoinen esitys. Oppilaalla on mahdollisuus pitkäjänteiseen opiskeluun, jossa huomioidaan teatteritaiteen luonne laaja-alaisena ja monitaiteellisena taidemuotona. Opetustilat tukevat myös teatteritaiteen vaatimuksia taiteellisen prosessin läpi saattamisessa.

Opetusta tarjotaan jokaisena lukuvuotena, siten että aiemmin opiskelleet pystyvät jatkamaan opintojaan ja vasta-alkajat pääsevät mukaan. Opetusryhmien lukumäärä voi vaihdella lukuvuosittain ilmoittautuneiden määrästä riippuen. Tarvittaessa ryhmät voi myös yhdistää. Mikäli jotakin ryhmää ei voida perustaa, ohjataan oppilas toiseen teatteritaiteen perusopetusta tarjoavaan oppilaitokseen.

Teatteri Soittorasía
Elämyksiä Koko Perheelle

5. HAKEUTUMINEN, OPISKELU JA LUKUVUODEN RAKENNE

5.1. Oppilaaksi ottaminen

Oppilaaksi voivat ilmoittautua lapset ja nuoret ympäri vuoden. Vapaat oppilaspaikat täytetään lukuvuoden ja kevätkauden alkaessa ilmoittautumisjärjestyksessä. Aikaisemmin teatteritaidetta opiskelleille taataan jatkomahdollisuus, oli kyseessä sitten varhaisiän opinnot, yhteiset opinnot tai teemaopinnot. Aiemmin opiskelleiden tulee ilmoittaa viimeistään ilmoittautumisten alkaessa jatkopaikan käytöstä.

Ikäryhmät ovat ohjeellisia. Opinnot ovat maksullisia ja lukuvuosimaksu perustuu annettavaan opetustuntimäärään sekä opintojen sisältöön. Opetusta annetaan suomen ja ruotsin kielellä ja mahdollisuuksien mukaan opetusryhmät ovat kaksikielisiä, tästä ilmoitetaan erikseen lukuvuoden opetusohjelmassa opetusryhmittäin.

5.2. Opintojen kesto

Teatteritaidteen perusopinnot (500 tuntia) jakautuvat yhteisiin opintoihin 300 oppituntia ja teemaopintoihin 200 oppituntia. Opintokokonaisuuden suorittaminen kestää suoritustavasta riippuen 3-6 vuotta.

5.3. Opiskelu

Lukuvuoden aloitus

Lukuvuosi käynnistyy syyskuussa ilmoitettujen opetusaikojen puitteissa. Ensimmäisellä kerralla vanhemmat ovat tervetulleita tutustumaan opetukseen. Lukuvuoden aloitukseksi voidaan myös järjestää lukuvuoden avajaiset, jossa kerrotaan lisää lukuvuoden teemoista ja aikatauluista.

Viestintä

Opetusryhmän poikkeusaikataulut mm. loma-ajoille löytyvät teatterin kotisivujen TPO-osiossa. Opettajat informoivat lapsia ja vanhempia kokoontumiskertojen päätteeksi, mikäli poikkeuksia on luvassa. Akuuteissa ilmoitustapauksissa huoltajalle lähetetään tekstiviesti. Opettaja on tavattavissa ennen opetusryhmän alkamista ja opetuksen jälkeen. Tarvittaessa opettaja voi kutsua vanhemmat vanhempainvartiin kuulemaan toiminnasta ja oppilaan edistymisestä.

Esitykset

Opetusryhmät osallistuvat esitystoimintaan lukuvuosittain. Syyslukukausi päättyy Kuusijuhlaan, jonka ohjelmatarjonnasta opetusryhmät vastaavat. Kevätlukukausi päättyy toukokuun alkupuolella ja sitä edeltää eri opetusryhmien esityskaudet. Esitys ajankohdat saattavat poiketa tavanomaisista opetusryhmien kokoontumisajoista. Esitysten valmistaminen lisää viikoittaista kokoontumistuntimäärää. Lisäharjoitusten ja esitysten ajankohdista tehdään kysely vanhemmille.

Teatteri Soittorasian
Elämyksiä Koko Perheelle

Poissaolot

Teatteritaiteen perusopetus tapahtuu ryhmämuotoisena opetuksena, jolloin poissaolot vaikuttavat kaikkien opetusryhmän oppilaiden opiskeluun. Poissaoloista tai lopettamisesta tulee ilmoittaa opetusryhmän opettajalle mahdollisimman hyvissä ajoin ennen kokoontumista. Poissaolot tai lopettaminen eivät oikeuta lukuvuosimaksun palautukseen tai hyvityksiin. Mikäli oppilaalla on kolme ilmoittamatonta poissaoloa peräkkäin on opettaja yhteydessä vanhempiin.

Erottaminen

Oppilaitoksella on oikeus erottaa oppilas, joka toistuvasti häiritsee opetusryhmän tai opettajan työskentelyä. Myös muita tai itseään vahingoittava käytös johtaa erottamiseen. Erottaminen ei oikeuta lukuvuosimaksun palautukseen tai hyvityksiin.

Lukuvuoden päätös

Lukuvuosi päättyy kaikkien yhteiseen PäätösGalaan, jossa jaetaan osallistumistodistukset sekä muut tunnustukset. Maksullisen päättötodistuksen saat Teatteri Soittorasian Infosta.

5.4. Hyväksilukeminen

Oppilas, joka on suorittanut teatteritaiteen perusopetuksen opintoja toisessa oppilaitoksessa, siirtyy Teatteri Soittorasian opetusryhmissä vastaavalle tasolle. Mikäli oppilas on harrastanut teatteria ryhmässä, jota ei lueta teatteritaiteen yhteisten opintojen piiriin, mutta harrastaminen on ollut säännöllistä, voidaan oppilas sijoittaa opettajan harkinnan kautta hänen taitojaan vastaavaan opetusryhmään. Lyhytkestoista tai projektiluonteista harrastustoimintaa voidaan myös hyväksilukea osaksi opintoja. Näissä tapauksissa esityksen hyväksi lukemisesta tekee opettaja, esitys vahvistetaan opettajakokouksessa.

5.5. Oppimäärän yksilöllistäminen

Oppimäärää yksilöllistettäessä oppilaitos tutustuu oppilaaseen ja hänen tavoitteisiin sekä laatii kirjallisen suunnitelman oppimäärän yksilöllistämisestä. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

5.6. Arviointi

Teatteritaiteen opintojen arviointi on luonteeltaan havaintoihin perustuvaa. Arvioinnin tehtävänä on tukea opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden

Teatteri Soittorasias Elämyksiä Koko Perheelle

saavuttamista. Arviointipalaute tukee oppilaiden oman taiteellisen ajattelun ja esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti. Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita ohjataan itse- ja vertaisarviointiin. Arviointi tukee oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen ja teatteritaitojen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle annettuihin tavoitealueisiin: esiintymis- ja vuorovaikutustaitoihin, teatteriesitykseen, omaan taiteelliseen prosessiin ja teatteritaiteeseen osana yhteiskuntaa. Yhteisissä opinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen perustaitojen harjoittelua ja kehittämistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti esiintymis- ja vuorovaikutustaidot sekä teatteriesityksen valmistusprosessi. Teemaopinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen taitojen kehittymistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti oma taiteellinen prosessi ja taitojen syventyminen.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

6. TODISTUKSET

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot, että teemaopinnot.

Oppilaalle annetaan pyydettyessä todistus suoritetuista opintokokonaisuuksista (maksullinen). Oppilaalle annetaan jokaisen opintokokonaisuuden/lukuvuoden päättyessä osallistumistodistus; osallistumistodistus ei ole virallinen todistus suoritetuista opintokokonaisuuksista.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

Tervetuloa Teatterin Maailmaan!

Teatteri Soittorasian
Elämyksiä Koko Perheelle

LIITE Teatteri Soittorasian tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan. (*Opetushallitus 2017: Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet*)

Yhdenvertaisuussuunnittelu oppilaitoksessa

Oppilaitoksemme toimintakulttuuriin kuuluu syksyllä lukuvuoden käynnistyttyä, jokaisessa opetusryhmässä keskustella ja käsitellä ryhmässä toimimista sekä sopia yhteisistä pelisäännöistä. Opettajat suunnittelevat, miten aihetta lähestytään ryhmissä eri työtapojen kautta: keskustellen, mielipide janan avulla vai toiminnallisesti mm. miniesityksen muodossa. Oppilaiden kanssa sovitut pelisäännöt kirjataan ryhmälle yhteiseksi muistilistaksi, jonka toteutumista arvioidaan syyslukukauden päätteeksi sekä lopulta myös lukuvuoden päätteeksi. Käydyissä ryhmien keskusteluissa sivutaan erilaisuutta ja erilaisuuden sietämistä sekä mahdollisuutta oppia uusia näkökulmia. Samalla myös peilataan omaa käytöstä muiden käyttäytymiseen ja miksi joskus on vaikeaa vastustaa häiriköintiä. Tähän mennessä käytyjen keskustelujen lopputuloksena ovat ryhmäläiset todenneet seuraavaa: "Että harrastukseen on hyvä tulla, kun kaikkia varmasti jännittää ja kaikki tietää sen. Ja jännitys on niinku hyvällä tavalla!".

Mikäli ryhmissä ilmenee riitoja, on ne selvitetty asian osaisten kanssa ja mukaan on otettu myös vanhemmat. Mikäli tilanteessa paikalla on ollut koko ryhmä; on asia käyty läpi ryhmän kanssa peilaten ryhmän sääntöihin. Lopputuloksena on yhteistä pohdintaa mistä riita tilanteet helposti muodostuvat ja kuinka jokaisen tehtävä on puuttua tai kertoa asiasta aikuiselle sekä selvittää ja sopia tilanne.

Oppilaitoksen aiemmat toimet yhdenvertaisuuden hyväksi

Ryhmiä kanssa sovitaan yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet ryhmän toiminnalle sekä miten ryhmässä otetaan esiin epäkohtia niiden ilmetessä. Ilmenneet riidat ja kiusaamistilanteet selvitetään ja asiat sovitaan tai laaditaan asian osaisten kanssa suunnitelma, miten toiminta jatkuu. Kiusaamista ja syrjintää ei sallita. Harjoitellaan asettumista toisen asemaan erilaisissa tilanteissa ja autetaan toista. Ryhmissä tuetaan eri-ikäisiä ja eri kieliä puhuvia oppilaita, jotka opettelevat toimimaan yhdessä toisten kanssa sekä harjoittelevat näkemään erilaisuuden rikkautena. Oppilaitos huomioi erilaiset oppimistavat sekä ohjaa oppilasta omien tavoitteiden ja kiinnostuksen kohteiden toteuttamisessa. Oppilaitos ottaa oppilaita kaiken ikäiset lapset ja nuoret. Teatterissa monet onnistumiset ja hyvät ideat kumpuavat monesti epäonnistumisesta/mokaamisesta. Tätä

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

harjoitellaan toimintaprosessissa arvostamaan rikkautena. Ohjenuora toiminnassa: "Kun minä autan sinua ja sinä autat minua, niin yhdessä me onnistumme".

Oppilaitoksen tavoitteet yhdenvertaisuuden edistämässä ja valitut toimenpiteet sekä indikaattorit vaikutusten seurannalle

Ylläpitää edellä kuvatut toimenpiteet ja kehittää niitä yhdessä henkilöstön, lasten, nuorten ja heidän vanhempien kanssa.

Parantaa entisestään ryhmän sisäistä ja ryhmien välistä kanssa käymistä sekä kehittää oppilaiden kykyä kantaa vastuuta omasta ja ryhmän hyvinvoinnista. Ongelmatilanteissa ei etsitä syyllistä vaan ratkaistaan kiistan aihe ja yhdessä pohditaan miten vastaavissa tilanteissa, toimitaan sekä miten huomioidaan muita omassa käytöksessä paremmin. Kiusaamista, syrjintää- tai ulkopuolelle jättämistä ei suvaita, ja siihen puututaan opettajien ja oppilaiden toimesta välittömästi. Esteettömyyden kehittäminen toiminnassa ja toimitilassa.

Teatteri Soittorasia
Elämyksiä Koko Perheelle

TASA-ARVOSUUNNITELMA

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

(Opetushallitus 2017: Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet)

Selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta

Oppilaitoksen toiminta ei korosta sukupuolta tai sukupuolien ominaisuuksia opetuksessa. Sukupuoli ei määritä oppilaaksi ottamista tai sitä mihin opetusryhmään oppilas kuuluu. Teatteritaiteen opetus pyrkii purkamaan normittuneita käsityksiä sukupuolesta ja tätä käsitellään ja työstetään opetusryhmissä kaikessa toiminnassa. Opetus painottaa tasa-arvon tärkeyttä ja esittelee sen kehittymistä teatteritaiteessa osana mm. teatterihistoriaa. Mikäli valmistettavat teokset vaativat tiukkaa normittuneiden sukupuoliroolien käyttöä osana esitystä on näitä rooleja käsitelty ja vertailtu esityksen valmistuksessa sekä kokeiltu voisivatko ne toimia toisinkin päin ja onko sukupuolella ylipäättään merkitystä.

Opetuksen tärkeänä tehtävänä on tukea oppilasta oman identiteetin muodostamisessa ja vahvistaa tämän minäkuvan kehitystä. Opetus tarjoaa edellytykset tälle pohdinnalle. Sukupuoleen liittyvää syrjintää ei ole havaittu ja mikäli sitä ilmenee sovelletaan tapauksiin yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteitä.

Tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi

Tasa-arvon huomioiminen ja sen edistäminen opetusryhmissä entisestään. Lukuvuoden aloituksen yhteydessä selvitetään ryhmissä oppilaiden kokemuksia tasa-arvosta ja sukupuolen määräävyydestä. Selvitys voidaan toteuttaa kyselynä tai toiminnallisesti ja siitä laaditaan kirjallinen yhteenveto. Ilmenneet epäkohdat selvitetään, ja laaditaan suunnitelma niiden parantamiseksi. Opetusryhmissä jatketaan sukupuoliroolien käsittelyä, eikä opetuksessa tule painottaa sukupuolien ominaisuuksia itsetarkoituksena. Mikäli normittuneita käsityksiä hyödynnetään, tulee ne käsitellä opetusryhmän kanssa harjoitusprosessissa.

Kiusaamista, syrjintää- tai ulkopuolelle jättämistä ei suvaita, ja siihen puututaan opettajien ja oppilaiden toimesta välittömästi. Toimenpiteiden kehittymistä arvioidaan lukuvuoden päätteeksi ja suunnitelmaa tarkennetaan tarvittaessa.